

Nomineringarna till kommunalvalen sker direkt på öppna kvartersmöten i grannskapen. En USA-stödd grupp drev en kampanj för att lansera 175 egna kandidater, men ingen av dem fick sina grannars förtroende.

Kubas system för demokrati är unikt!

Eva Björklund

Kubas system för att välja folkets företrädare i beslutande kommun-, läns- och nationalförsamlingar, samt president och regering, är unikt. Det finns inget liknande i världen.

Kubas system har vuxit fram ur landets historia, en liten nations kamp för frihet, självständighet och människovärdigt liv, mot 1800-talets spanska kolonialism och sedan mot supermakten USAs ständiga, aggressiva anspråk på att kontrollera öriket.

Historien har lärt Kuba att varken tillåta utländska krafter eller privat rikedom att påverka valen. Kubanerna nominerar och väljer sina företrädare från grannskapsnivå och uppåt, utifrån deras insatser i grannskapen, folkrörelserna, de politiska och statliga organen och inte utifrån några fagra vallöften. Det är ett nogga genomtänkt system för representativ, deltagande demokrati.

Systemets utmärks av

- Allmänna och hemliga personval på alla nivåer
- Rösträtt från 16 år
- Små valdistrikt
- Öppna nomineringar i kvarter, kommuner och folkrörelser

Valda församlingar i kommuner, län och landet

Val till national- och länsförsamlingarna äger rum vart 5:e år, till kommunförsamlingarna med 2,5 års mellanrum. Vartannat val till kommunförsamlingarna är starten på en halvårslång valrörelse med val till länsförsamlingar och nationalförsamling. Slutligen president- och regeringsval, samt styrelseval i länsförsamlingarna.

Direktnominering på kommunnivå

Nomineringsdebatten är öppen, deltagarna känner varandra och röstar på dem de har mest förtroende för. En USA-stödd dissidentkampanj försökte lansera 175 egna kandidater, men ingen av dem fick sina grannars förtroende.

De två som får flest röster blir nominerade till kommunförsamlingen. Presentationer med ålder, utbildning, yrke, medlemskap i organisationer, internationella insatser mm sätts inför valen upp på anslagstavlor på välbesökta platser runt om i kommunen.

Den 26 november 2017 ägde kommunalvalen rum i 24 365 vallokaler över hela Kuba, med en andra omgång 3 december när ingen av kandidaterna fått över 50 % av rösterna.

forts sid 4

Kuba har 15 län

168 kommuner och särskilda kommunen "Ungdomsön".

Kommunerna är uppdelade i Kommundelar med 3-10 000 invånare på landsbygd, och upp till ca 15 - 60 000 i stadsbygd.

Kommundelarna är i sin tur indelade i små valdistrikt med ca 1 000 invånare. I de minsta kommunerna kan ett valdistrikt dock omfatta så lite som ett par hundra invånare.

Valdistrikten består av 2-8 grannskap eller byar – motsvarande CDR-kvarterskommittéernas upptagningsområden – med från ett 50-tal upp till ett par hundra invånare.

forts från sid 3

Av nominerade 60 870 kandidater i hela landet valdes 12 515 ledamöter till de 168 kommunerna. Valdeltagandet uppgick till ca 86 procent, 4 procent blankröster och 4 procent ogiltiga.

Alla valda har regelbunden redovisningsplikt inför sina väljare, som kan återkalla mandatet.

Kommundelsnämnder - deltagande demokrati

I varje kommun/stadsdel bildas en nämnd bestående av de av kommunförsamlingens ledamöter som tillhör kommundelen samt representanter för grannskap, organisationer och verksamheter i kommundelen. De väljer en ordförande, som får gå en kurs för att lära sig sköta sitt uppdrag.

Det blir en slags kommunstyrelse som ska se till att all verksamhet sköts som den ska, kanalisera klagomål från medborgarna och bidra till att lösa problem som de tar upp, eller som nämnden på annat sätt blir varse. Genom att kommundelens kommunfullmäktigeledamöter ingår i nämnden, finns direktkanal till kommunfullmäktige som kan fatta beslut om sådant som t ex behöver finansiering, men de problem som kan lösas inom kommundelen stannar där. Det finns också direktkanal till alla folkrörelser lokala organ.

Kommundelsnämnden ska följa utvecklingen och redovisa den i öppna möten med invånarna. Alla ledamöter ska genomföra regelbundna öppna redovisningsmöten i sina distrikt, där väljarna kan besluta att genomföra nyval om de inte är nöjda.

Kommunerna nominerar kandidater till national- och länsförsamlingar

Inför valen bildas en valberedning i varje kommun med representanter för folkrörelserna: Fackföreningsrörelsen CTC, Kvinnoförbundet FMC, Småbondeförbundet ANAP, Kommittéerna för Revolutionens Försvar CDR, Elevförbundet FEEM och Studentförbundet FEU, med representanten för CTC som ordförande. De lägger förslag till kommunförsamlingen som nominerar kommunens kandidater till läns- och nationalförsamling.

Länens storlek uppgår i medeltal till 600-700 000 personer. Stor-Havanna har dock 2,2 miljoner indelade i 15 kommuner.

Nyvald parlamentsledamot, Yanet Pupo Estupiñán, 22 år

Högt valdeltagande gav 53 procent kvinnor i Nationalförsamlingen

Presidentval 19 april - Miguel Díaz-Canel

Den 19 april konstituerade Nationalförsamlingen sig och valde inom sig ett Statligt Råd bestående av en ordförande, en förste vice och fem vice ordföranden, en sekreterare och 23 ledamöter därutöver, dvs sammanlagt 31 ledamöter. Till ordföranden i Statliga Rådet och tillika Kubas president och regeringschef valdes Miguel Díaz - Canel

Den 23 mars konstituerade länsförsamlingarna sig och valde styrelse, ordförande och sekreterare.

Inga höga löner

Ledamöterna i Nationalförsamlingen får inga personliga eller ekonomiska fördelar. De behåller sina gamla arbeten och får tjänstledigt utan lön. Under tiden får de ersättning som motsvarar lönen och traktamente för extra kostnader för att resa till och vistas i Havanna. Ledamöterna är skyldiga att hålla kontakt med sina väljare, lyssna på deras klagomål, deras förslag och regelbundet inför dem redogöra för sin verksamhet som ledamot. De kan när som helst få sitt mandat återkallat av sina väljare. ●

Massivt valdeltagande

Val till län och nation den 11 mars gällde andra etappen i Kubas 3-delade valprocess:

1. 26 november och 3 december: Val till kommunförsamlingar, kandidaterna nomineras på öppna kvartersmöten i grannskapen.

2. 11 mars: Val till länsförsamlingar och Nationalförsamling, kandidater nomineras av de valda kommunförsamlingarna på förslag från de sex folkrörelserna: Fackliga Centralorganisationen, Kvinnoförbundet, Bondeförbundet, Studentförbundet, Elevförbundet, Kvarterskommittéernas Centralorganisation.

3. 19 april, Nationalförsamlingen utsåg landets president och regering,

I kommunalvalen uppgick valdeltagande till 86 procent. I valen till Nationalförsamling uppgick deltagandet till 79,5 procent av väljarna. Åldersgräns för väljare är 16 år. ●

Beatriz Johnson, nyvald ordförande i Santiagos länsförsamling

53 % kvinnor i Nationalförsamlingen

Av de 605 nya ledamöterna i Nationalförsamlingen är 47,4 % ledamöter i en kommunförsamling. Minst två nominerade per kommun ska vara kommunalpolitiker. Medelålder 49 år, 80 är mellan 18 och 35 år

Av ledamöterna är
 55,8 %, 287 omvalda
 40,2 %, 338 förstagångsnominerade
 40,7 % mörkhyade (varierande grad)
 53 % kvinnor
 86 % med högskoleexamen
 133 ingår i folkmaktsorganen
 9 studentledare, 39 folkrörelseledare
 4 arbetar i privat sektor
 41 myndighets- eller regeringsfunktionärer

Sveriges Radio har svårt att bestämma sig

Frågan är om det är en kommunistpartikongress som samlats för att välja Kubas president, eller om det är nationalförsamlingen. Första tidiga nyheten sa som det är, dvs den av folket nyligen valda nationalförsamlingen.

Men 08.12 kom Lotten Collin, som i ett och samma inslag först sa att det var kommunistpartiets kongress som skulle välja landets president, för att sedan säga att "Raúl Castro lämnar över presidentmakten men behåller ordförandeskapet i kommunistiska partiet"

Och Ekot 8:30 angav kommunistpartiets kongress. Det satsade även Gunilla Hansen Bering på, medan Alling valde nationalförsamlingen. De hade också för sig att Kubas president för första gången sedan 1959 inte skulle heta Castro.

Forts sid 6

Exempel – En kubansk kommun

Ca 200 000 invånare, ett 10-tal kommundelar

Kommundelsnämndens (KDN) ansvarsområde:

I en stadsdel med ca 20 000 invånare finns

- 53 familjeläkare (en läkare per drygt 400 personer)
- 1 vårdcentral som också fungerar som läkarhögskola (med röntgen, allmänmedicin, sjukgymnastik, mm) (har större upptagningsområde: 63 000 invånare)
- 1 cancersjukhus
- 5 daghem
- Centrum för krigsveteraner från befrielsekriget och internationalistiska uppdrag
- Ålderdomshem
- Centrum för mental hälsa
- Mödravårdscentral

- 3 LM-skolor med halvinternat (eleverna tillbringar hela dagen på skolan, lunch och mellanmål)
- 3 gymnasieskolor, 1 allmänt gymnasium
- 1 tekniskt, 1 konst- och kulturgymnasium

KDN kan ha ett hundratal serviceinrättningar, bl.a.:

- Radioreparatör
- Tvättinrättning
- Frisör
- Videosalar
- Kulturlokaler
- Optiker
- Postkontor

Dessutom finns numera också många privata serviceinrättningar.

Forts från sid 5

*Miguel Díaz-Canel,
nyvald president i Kuba*

Den 5e i ordningen sedan 1959. Efter Manuel Urrutia 1959, Osvaldo Dorticos 1960, Fidel Castro 1976, och Raúl Castro 2013. Han fyllde 58 år dagen efter sin utnämning. Han är född och uppvuxen i Santa Clara, läns huvudstad i Villa Clara. Utbildad ingenjör på länets universitet där han sedermera varit lärare. Han var medlem i Ungkommunistförbundet, sedan partiet, och mycket uppskattad och omtyckt ordförande i Villa Claras länsförsamling. Efter förra allmänna valet i Kuba 2013 valdes han till förste vice president, och visade sig väl kunna bära det ansvaret. Så det var allmänt förväntat att nationalförsamlingens valberedning skulle föreslå honom till presidentposten, och att han skulle bli vald med acklamation. ●

Den blivande presidenten kör vid en vallokal i Santa Clara, 11 mars 2018.